

Detailed Course Syllabus

Academic year: 2025/2026	Semester: Winter semester
Study Program: Povijest (R) (elective) Komunikologija (R) (elective) Psihologija (R) (elective) Sociologija (R) (elective) Sestrinstvo (I) (elective) Sestrinstvo (R) (elective) Primaljstvo (R) (elective) Primaljstvo (I) (elective)	Year of study: 1

I. BASIC COURSE INFORMATION

Name: Odabrane teme iz hrvatske povijesti u 19. stoljeću

Status: Compulsory	ECTS: 4	Code: 189376
---------------------------	----------------	---------------------

Total Course Workload

Teaching Mode	Total Hours
Lecture	30
Seminar	15

Class Time and Place: HKS - according to the published schedule

II. TEACHING STAFF

Course Holder

Name and Surname: Holjevac Željko

Academic Degree:

Contact E-mail: zeljko.holjevac@unicath.hr	Telephone:
--	-------------------

Office Hours: According to the published schedule

Course Assistant

III. DETAILED COURSE INFORMATION

Teaching Language: Hrvatski

Course Description	Nakon uvodnih razmatranja o osnovnim smjernicama hrvatske povijesti u usporedbi s europskim okruženjem u „dugom“ 19. stoljeću, raščlanjuje se važnost jednakosti pred zakonom i modernih komunikacija u procesu oblikovanja europskih nacija s obzirom na umrežavanje svih pripadnika jednoga naroda okomito i vodoravno i s posebnim uzimanjem u obzir stoljetnog oblikovanja hrvatske nacije od elitnog kruga preporoditelja oko Ljudevita Gaja do masovnog seljačkog pokreta pod vodstvom Stjepana Radića. Budući da je Hrvatska u očima mađarskih prvaka bila zemljopisni pojam, a ne politički subjekt, nije bilo moguće izbjeći hrvatsko-mađarski rat 1848./1849., a poslije razdoblja novoga apsolutizma sastao se Hrvatski sabor 1861. i zatražio ustav, državnu samostalnost i teritorijalnu cjelokupnost. Ujedinjenje hrvatskih zemalja bio je osnovni cilj svih hrvatskih političkih stranaka, no razlika je bila u predodžbama kako to postići. Liberalni narodnjaci tražili su oslonac u južnoslavenskom okruženju, samostalni narodnjaci u pogodbama s Austrijom, pravaši u vlastitim narodnim snagama, a unionisti u „poštenoj uniji“ s Ugarskom kao pretpostavci za nacionalni razvitak, ustavni poredak, autonomiju i teritorijalnu cjelokupnost. Nagodbom 1867. i 1868. uređeni su austro-ugarski i hrvatsko-ugarski odnosi za sljedećih pola stoljeća, tijekom kojih se oblikovalo hrvatsko građansko društvo na putanji klatna između Srednje i Jugoistočne Europe. Autokratska vladavina bana Khuena Héderváryja bila je u službi čuvanja dualističke ravnoteže između Beča i Budimpešte, ali je režim poticao gospodarske iskorake i kulturni napredak koji je utjecao na širenje hrvatske nacionalne misli, a samo 2% Hrvata znalo je jezik naroda s kojim su živjeli u državnoj zajednici. Austro-Ugarska je u doba Franje Josipa bila uređena i uljuđena država, ali je dualizam bio zapreka za ujedinjenje hrvatskih zemalja pa su Hrvati tražili izlaz u federalizmu, trijalizmu i jugoslavizmu. U Prvom svjetskom ratu Austro-Ugarska se raspala, a Hrvati su 1918. ušli u južnoslavensku državu.
Educational Outcomes	ovladati specifičnim znanjima o razdoblju koje se proučava, 2. prepoznati kompleksnu narav povijesnih narativa, 3. kritički analizirati predmetne izvore i literaturu, 4. napisati jasan i strukturiran pisani rad, 5. izraziti znanje usmenom argumentacijom, 6. pridržavati se etičkih načela u radu.
Student obligations	
<i>Textbooks and Materials</i>	
Required	<i>Temelji moderne Hrvatske. Hrvatske zemlje u „dugom“ 19. stoljeću</i>, ur. Vlasta Švoger, Jasna Turkalj, Zagreb, 2016., str. 1-346 + 559-706.
Supplementary	Cipek, Tihomir – Matković, Stjepan, <i>Programatski dokumenti hrvatskih političkih stranaka i skupina 1842.-1914.</i>, Zagreb, 2006.; <i>Povijest Hrvata. Druga knjiga. Od kraja 15. st. do kraja Prvoga svjetskog rata</i>, Zagreb, 2005., str. 345-650; Pavličević, Dragutin, <i>Hrvatske kućne/obiteljske zadruga I. (do 1881.)</i>, Zagreb, 2010.; Stančić, Nikša, <i>Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću</i>, Zagreb, 2002., str. 71-209.; Šidak, Jaroslav i dr., <i>Hrvatski narodni preporod. Ilirski pokret</i>, Zagreb, 1990.
<i>Examination and Grading</i>	
Prerequisites to Obtain Signature and Take Final Exam	Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu; Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pismena verzija seminarskoga rada; Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskoga rada:

dovoljan (2) – 50-64,9%

dobar (3) – 65-79,9%

vrlo dobar (4) – 80-89,9%

izvrstan (5) – 90% i više

Examination Manner

Način sjecanja ocjene:

a. Nastavne aktivnosti – 70%

seminarske obveze – 20%

1. kolokvij – 25%

2. kolokvij – 25%

a. Završni ispit – 30% ocjene (*za prolaz je nužno riješiti 50% ispita*)

usmeni ispit– 30%

Grading Manner

Nastavne aktivnosti – seminarske obveze; 1. kolokvij (pismeni) i 2. kolokvij (pismeni)

Završni ispit (usmeni)

Detailed Overview of Grading within ECTS

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Seminarsko izlaganje	0.6	20
Kolokvij - međuispit	0.7	25
Kolokvij - međuispit	0.7	25
Ukupno tijekom nastave	3.2	70
Završni ispit	0.8	30

UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	4	100
--------------------------------------	---	-----

Midterm exam dates:

Exam period dates:

IV. WEEKLY CLASS SCHEDULE

[Predavanja]

#	Topic
1	Hrvatska i europsko okruženje u 19. stoljeću
2	Jednakost pred zakonom i moderne komunikacije u procesu oblikovanja nacija
3	Hrvatski narod i Ilirski pokret
4	Hrvatsko-mađarski rat 1848./1849.
5	Hrvatska između apsolutizma i ustavnosti
6	Hrvatske političke strane i njihove ideje u osvit dualizma
7	"Careva kraljevina": Austro-ugarska nagodba (1867.)
8	"Kao narod s narodom": Hrvatsko-ugarska nagodba (1868.)
9	Istočno pitanje i Hrvati u 19. stoljeću
10	Kućne zadruge u civilnoj i vojnoj Hrvatskoj
11	Khuenovo doba između mita i zbilje
12	Franjo Josip: austrijski car i ugarsko-hrvatski kralj
13	Hrvati između federalizma, trijalizma i jugoslavizma

[Seminari]

#	Topic
1	Podjela seminarskih tema i upute o načinu rada u seminaru
2	Dragutin Rakovac: Mali katekizam za velike ljude (1842.)
3	Zakonski članci Ugarskog državnog sabora (1847./1848.)
4	Zaključci Sabora trojedne kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije (1848.)
5	Adresa Sabora trojedne kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije (1861.)
6	Ante Starčević: Stranke u Hrvatskoj (1868.)
7	Zakonski članak XII. 1867. (Austro-ugarska nagodba)
8	Zakonski članak I. 1868. (Hrvatsko-ugarska nagodba)
9	Načertanije (1844.), Srbi svi i svuda (1849.)
10	Krajiški ustav (1848.)
11	Govori njegove preuzvišenosti bana Dragutina grofa Khuen-Hederváryja izrečeni prigodom adresne debate u Saboru kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije (1897.)
12	Nikola Buconjić-Hercegovac: Franjo Josip I. (1917.)
13	N.[ikola Zvonimir] B.[jelovučić]: Trializam i hrvatska država (1911.)